

MAATALOUDEN POLTTOAINESÄILIÖIDEN TARKASTUS JA MÄÄRÄYKSET

Tilaisuus on tarkoitettu ympäristö- ja pelastusviranomaisille. Tilaisuus on maksuton

Aika: 10.5.2016

Paikka: Tampereen keskuspalloasema, Satakunnankatu 16, 33100 Tampere, Iso luokka

OHJELMA:

8.30-9.00	Kahvi ja ilmoittautuminen
9.00– 9.15	Tilaisuuden avaus,
Olli-Pekka Ojanen, Pirkanmaan pelastuslaitos
9.15-9.45	Case Öljyvahinko Punkalaitumella, Pidä huolta farmarisäiliöstäsi – tiedotteen
esittely
Saila Salomäki, Pirkanmaan pelastuslaitos
9.45 -10.30	Hyväkuntoinen säiliö, vuodonhallinnan vaihtoehdot
Tina Sammi, Öljy- ja biopolttoaineala ry
10.30-10.40	Tauko
10.40 – 11.00	Imeytysaineet
Marko Hintsala, Knorring Oy
11.00 – 12.00	Polttoainesäiliöt
Säiliövalmistajat
12.00-13.00	Lounas, omakustanteinen
Museoravintola Valssi Vapriikki, Veturiaukio 4
13.00 – 14.45	Tutustuminen säiliöihin paloaseman pihalla

Siirtyminen isoon luokkaan ja kahvit |
| 15.10 – 15.40 | Säiliön tarkastaminen ja varusteet
Jorma Helminen, Lookfor Ky |
| 15.40 – 16.00 | Vanhat säiliöt
Hannu Kononen, TUKES |
| 16.00 - | Loppukeskustelu |

PIRKANMAAN
PELASTUSLAITOS

LÄMPIMÄT KIITOKSET TIIMILÄISILLE:

JOHANNA ALAKERTTULA (Pirkanmaan ELY)

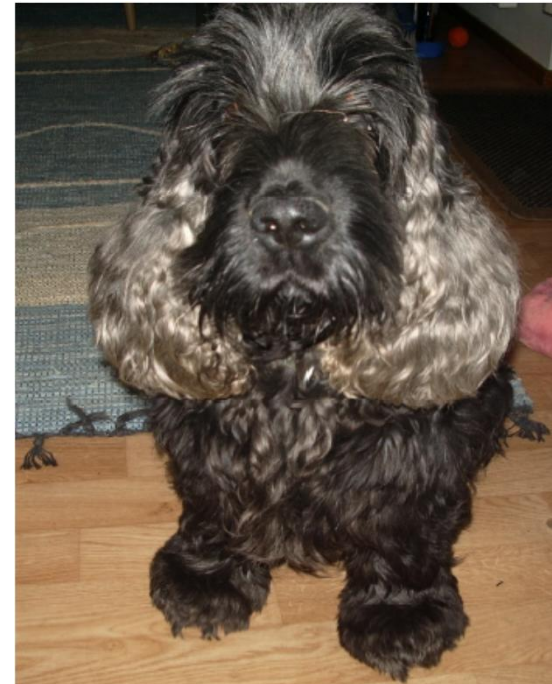
SATU HONKANEN (Pirkanmaan ELY)

HANNU KONONEN (Tukes)

TARJA RIITAMAA (Kangasalan kunta)

TINA SAMMI (Öljy- ja biopolttoaine ry)

SARI SASSI (Lempäälän kunta)

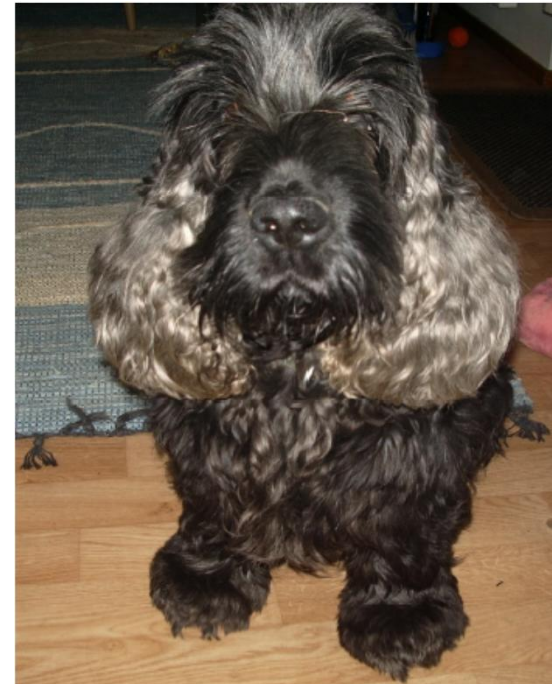
LÄMPIMÄT KIITOKSET LUENNOITSIJOILLE JA ULKORASTIEN ESITTELIJÖILLE

Finncont Oy

Knorring Oy

Lookfor Ky (J.Helminen)

TankkiTuomiset Oy

PIRKANMAAN
PELASTUSLAITOS

LÄMPIMÄT KIITOKSET

JARMO RUOTSALAINEN (ÖLJYSÄILIÖN
KUNTOTARKASTUS FILMIN KUVAUS JA TOTEUTUS) JA
TIMO PERÄKÄÄLY ÄÄNENÄ JA KUVAAJANA.

VEIJO KAJAN (SUURENA APUNA TILAISUUDEN JA
TIEDOTTEEN TOTEUTUKSESSA)

PIRKANMAAN
PELASTUSLAITOS

Öljyvahinko Punkalaitumella marraskuussa 2013

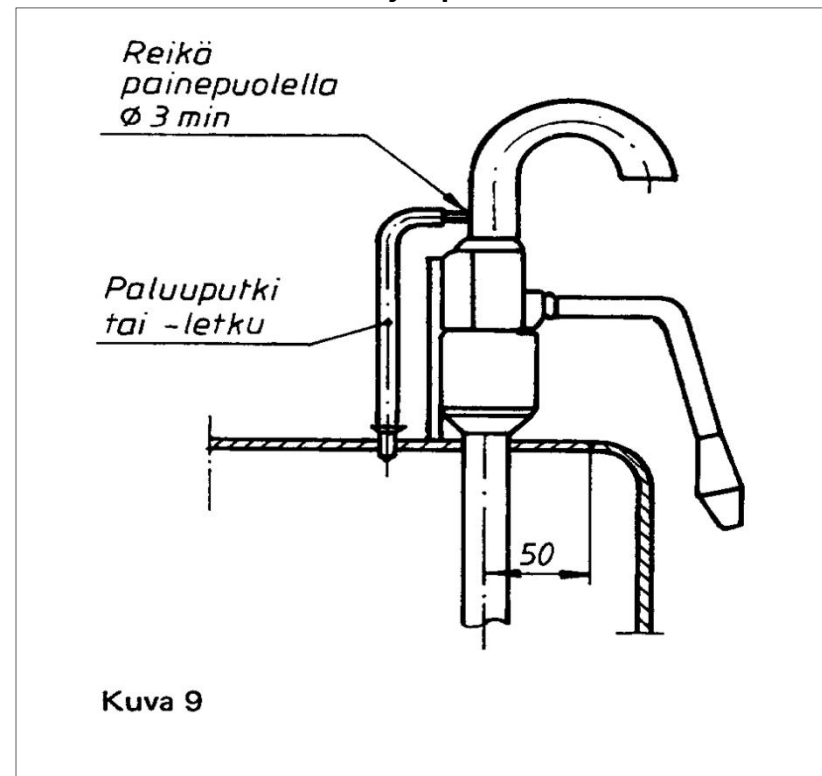
Saila Salomäki 10.5.2016
Turvallinen Pirkanmaa

Öljyvahingon tapahtumien kulku

- Tilan kuivurin läheisyydessä sijaitsi kolme yksivaippaista polttoainesäiliötä. Varkaat vierailivat mahdollisesti kahteen kertaan kohteessa. Jälkimmäisellä kerralla varkaat jättivät rikkinäisen pistoolin maahan, jolloin öljyä valui lappona tyhjentäen säiliön. Paikka oli suhteellisen vilkkaan tien varressa ja asuintalosta ei ollut siihen suoraa näköyhteyttä.
- Polttoainesäiliössä oli käsipumppu, jossa ei ollut laponestoa.

Laponestolla tarkoitetaan mekanismia, joka estää säiliön tyhjentymisen lappovirtauksella esim. tankkausletkun katketessa ja/tai pudotessa maahan.

Tehdään laponestopumpun painepuolelle halkaisijaltaan vähintään 3 mm reikä, josta on paluuputki tai letku säiliöön. Paine- ja paluuletkun tulee olla öljyn- ja pakkasenkestävä.

Öljyvahingon tapahtumien kulku

- Aamulla öljyvahinko havaitaan ja paikalle saapuu pelastuslaitos, joka aloittaa torjuntatoimet. Osa polttoöljystä oli kerääntynyt läheisiin ojiin, jotka padottiin ja öljynsekaista vettä imettiin säiliöautoon n. 2000 litraa. Lisäksi öljyä imeytettiin turvekentälle.

Öljyvahingon tapahtumien kulku

- Isäntä sai naapurista nopeasti säiliöautot paikalle, joilla imettiin polttoainesäiliöt tyhjiksi, jotta päästäisiin kaivamaan pilaantunutta maata pois mahdollisimman nopeasti. Pelkona oli, että öljy leviää kuivurin alle, koska maaperä on soramaata. Oli ollut huolestuttavaa katsella, kun kaivuutöissä mentiin aina vaan syvemmälle jopa kolmeen metriin.
- Konsultti oli selvittämässä ja ohjaamassa maaperän puhdistustyötä. Aluksi öljyhiilivedyillä pilaantunutta maata toimitettiin Forssaan kuusi kuormaa.

PIRKANMAAN
PELASTUSLAITOS

Turvallinen Pirkanmaa

Lopputulos ja kustannukset

- Kuivuri saatiin pelastettua
- Pilaantuneita maita toimitettiin yhteensä 27 kuormaa Suomen Erityisjäte Oy:n Kiimassuon jätteenkäsittelykeskukseen, Forssaan.

Kustannukset:

- Jätehuolto LHJ 500,-
- Erityisjäte 15300,-
- Kaivuu ja imu, 13200,-
- Sora, 5300,-
- Turve, sen poisto, 250,-
- Uusi polttoöljy, 2500,-
- Konsultti, 5550,-
- Oma työ, kone tunnit, valvonta yms. 2500,- (**yhteensä 45 100,-**)
- Vakuutusyhtiö korvasi kaiken, koska isännällä oli **laaja** kotivakuutus. Oma vastuu oli 800 euro. Tätä ei moni osaa huomioida vakuutusta ottaessaan (ei näy vakuutusehdoissa). **Kustannukset olisivat voineet nousta paljonkin, jos kaivuukalustoa ei olisi saatu nopeasti paikalle.**

nopeasti paikalle.

Turvallinen Pirkanmaa

PIRKANMAAN
PELASTUSLAITOS

Neuvonta onnettomuuden jälkeen 2013

Päivitys 1.5.2015

POLTTONESTEIDEN VARASTOINTI
MAATILOILLA
FARMARISÄILIÖISSÄ

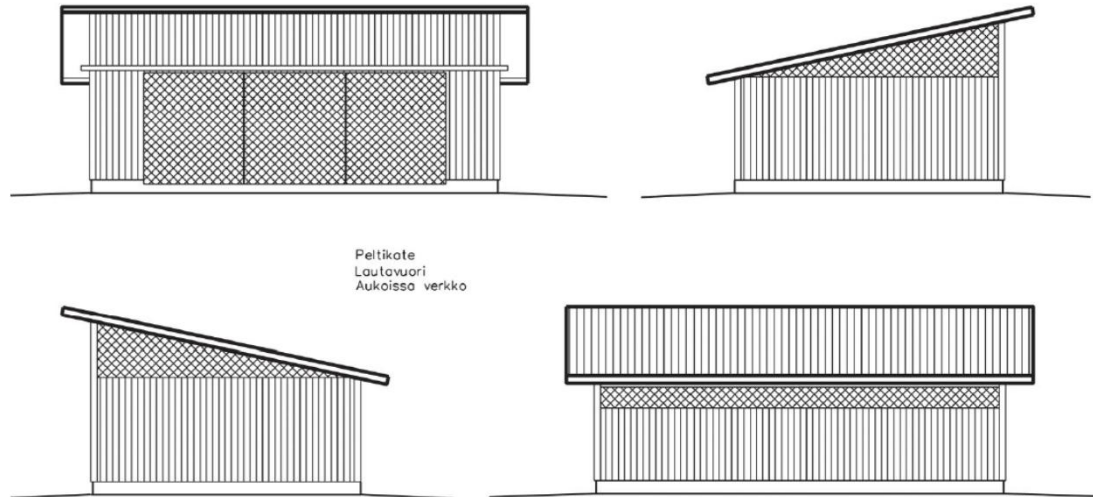
PIRKANMAAN
PELASTUSLAITOS

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

ESIMERKKIPIIRROKSET 1

Maatiloilla tankkaukseen käytettävien säiliöiden yhteenlaskettu tilavuus on alle 10 m³.

PIRKANMAAN
PELASTUSLAITOS

Tilanne vuonna 2016 huhtikuussa

Mitä otettiin huomioon katoksen rakentamisen suunnitteluvaiheessa

- katos sijoitettiin pihapiirissä paikkaan, jossa se on näkyvillä (varkaat).
- katoksen suunnittelu- ja toteutusvaiheessa on oltu yhteydessä palotarkastajaan
- valuma-allas on tehty erikoisbetonista yhtenäisenä valuna.
- katto on nostettavissa pois säiliöiden tarkastus, huolto- ja kunnossapito toimenpiteitä varten.
- kaikki kolme säiliötä (varasäiliö, koneiden tankkaussäiliö ja kuivurisäiliö) ovat nyt kaikki varustettu sähköpumpuilla.

Mitä otettiin huomioon katoksen rakentamisen suunnitteluvaiheessa

- Sähköpumput toimivat etäkäytöllä. Käynnistys muualla kiinteistössä.
- Kuivurilla on yksiputkijärjestelmä. Putki lähtee kuivurille suojaputkessa.
- Tankkausalue on tiivistetty savella ja päälle on laitettu soraa.

Tilan isäntä tikuttaa säiliönsä ja tietää näin, paljonko säiliössä on polttoainetta. Tämä on tärkeää mm. tilatessa säiliöön polttoainetta, vahinkotilanteessa jne.

SÄILIÖSSÄ OLEVA ÖLJY

KAULAN PÄÄLTÄ SYVYYS cm	ISO	PIENI
	Litrat	Litrat
0	5 187	2 724
5	5 139	2 688
10	5 052	2 622
15	4 942	2 530
20	4 818	2 443
25	4 670	2 336
30	4 514	2 222
35	4 349	2 100
40	4 176	1 973
45	3 997	1 841
50	3 802	1 707
55	3 609	1 570
60	3 411	1 432
65	3 209	1 293
70	3 005	1 155
75	2 800	1 018
80	2 594	883
85	2 387	752
90	2 182	624
95	1 978	503
100	1 777	388
105	1 579	281
110	1 385	185
115	1 196	102
120	1 014	37
125	839	0
130	673	
135	518	
140	374	
145	246	
150	135	
155	48	
160	0	

Isännän kanssa keskusteltua (mietteitä)

- KATOKSEN RAKENTAMINEN KANNATTAA!
- Ainakin kaksi katosta on tullut lisää tämän jälkeen Punkalaitumelle!

PIRKANMAAN
PELASTUSLAITOS

Pirkanmaan pelastuslaitoksen sivuilta löytyy opas

Vastuu farmarisäiliöstä tiedote

- Haluttiin tehdä ”kevyt versio” jaettavaksi kohteissa tarkastusten yhteydessä ja/tai postitettavaksi toiminnanharjoittajille.
- Tiedote löytyy Pirkanmaan pelastuslaitoksen sivuilta. Sieltä voi vapaasti ottaa tiedotteen omaan käyttöön vaikkapa laitettavaksi omille nettisivuille.
- Postitamme teille painetun tiedotteen. Laittakaa nimi kuoreen.

Vastuu farmarisäiliöstä tiedote

Päätös
Ala-

Pelastuslaitos toimii öljysäiliöitä, öljysäiliö-tarkastuksia sekä öljyammityslaitteita valvovana viranomaisena. Pelastuslaitos vastaa myös öljyvahinkojen torjuntatyön johtamisesta.

Kunta valvoo farmarisäiliöiden asennuskäytöstä eläinlääkintöviraston ympäristöpatarkastusten sekä tarpeen mukaan muunkin valvonnan yhteydessä. Kunta myös osallistuu tarvittaessa öljyvahingon jälkitorjuntaan.

Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus (ELY-keskus) valvoo farmarisäiliöiden asennuskäytöstä eläinlääkintöviraston ympäristöpatarkastusten yhteydessä. ELY-keskus valvoo myös maaperän kunnostamista ja ohjaa tarvittaessa öljyvahinkojen torjunnan järjestämistä.

Hätäkeskuksen hätänumeroon 112 tulee soittaa aina pienempi öljyvahingon sattuessa.

Vaatimukset farmarisäiliöille

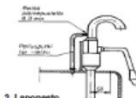
Farmarisäiliöiden mahdollinen vuoto on aina hallittava ja huonokuntoiset säiliöt on poistettava käytöstä. Säiliöseläkirjat ja todistukset, kuten todistusta säiliön puhdistamisesta ja tarkastuksista, on pidettävä tallessa.

Olemassa olevissa ja uusissa hankittavissa säiliöissä tulee olla aina olevan listan mukaiset varusteet:

- Tyypkipöly, josta selvää säiliön asennuskäytöstä. Ilman sitä säiliötä ei saa käyttää polttoainelaikkeen varustettuna (kuva 1).
- Laponesto- tai maksanteli, joka estää säiliön tyhjentämisen esim. tankkausletkun katkaista tai pudottaa maahan (kuva 2).
- Tarkastus- / määrittelykannan on oltava riittävästi suuri, jotta siitä voi luotettavasti todeta säiliön kunnan (kuva 3).
- Täyttöputken päätä on pidettävä ja varustettu nekkasäilyttimellä (kuva 4).
- Ilmaputki (vähintään DN 50), joka tekee säiliön sisästä painetta tarkkailevaa ja estää mahdolliset yli- tai alipaineesta johtuvat säiliövauriot. Ilmaputken mitoituksessa on otettava huomioon säiliön tilavuus- ja tyhjenemisnopeus (kuva 5).
- Säiliön ylijäätysturvallisuus. Laitteisto on oltava turvattu, johon pystytään liittäen (kuva 6).
- Pottoaineen nimi sekä varoituskilpi (kuva 7).
- Säiliön lävitys tulee olla imeytysainetta ja katoavien pienten vuotojen kääntämistä varten.
- Uusin kunnan ympäristönsuojelun mukaisesti vaadittava, että farmarisäiliön siirto-pumppu ja / tai jalkapöytä ovat kääntäviä ulkopuolelta. Näitä toimenpiteitä esitetään säiliön kunnan tyhjennyksessä (kuva 8).

1. Tyypkipöly

2. Laponesto

Tehdään laponestopumpun painepuolelle halkaisijaltaan vähintään 3 mm reikä, josta on palaututtu tai letki säiliöön. Paine ja palautus tulee olla öljyn- ja pakkaussuojattu.

Farmarisäiliön sijoittaminen (Farmarisäiliöoppaassa lisätietoa)

- Säiliö on aina sijoitettava kartavalle, kemikaaleja kestävälle, tiiville alustalle ja irtokustasta (estettävän säiliön painuminen ja taataan riittävä tukeutuminen).
- Ukonan olevan farmarisäiliön mahdollinen vuoto on aina hallittava. Säiliön tulee olla esimerkiksi kaasuvaipainen, kiinteästä vaivasta alustallinen säiliö tai yksivaipeinen säiliö voidaan sijoittaa suoja-aitaan (kuvauna pitämiseen on huolehdittava esim. kattamalla suoja-aitaa).
- Säiliön ympärille on jätettävä vähintään 1 metri tilaa huolto- ja tarkastusta varten. Lisäksi on jätettävä riittävä suojaetäisyys rakennuksiin, ojaan ja vesistöön.
- Tarvittaessa säiliö on suojattava lörmyestellä.
- Farmarisäiliön tankkauspaikan pohjarakenteen (tiiveys, karttaisuus) on suunniteltava siten, että mahdolliset tankkauslaitteiden tippevuodot saadaan kerättyä pois eikä maaperä tankkauspaikalla nautuun ajan myötä.
- Farmarisäiliöiden sijoittamista pohjavesialueella tulee välttää. Kunnan ympäristönsuojelun määräyksiä on yleensä asetettu lisävaatimuksia pohjavesialueilla sijaitseville farmarisäiliöille.

Farmarisäiliön tarkastaminen ja käytöstä poistaminen

Farmarisäiliö on tarkastettava, jos sen kuntoa voidaan epäillä:
• Öljysäiliön kunnan saa tarkastaa Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) hyväksymät tarkastajat.
• Vain Tukseen hyväksymän tarkastuslaitoksen tarkastamia ja hyväksymät säiliöt on mahdollista ottaa käyttöön (3002005 100 §).

Farmarisäiliö on saatava, jos:
• säiliössä ei ole tyypkipölyä
• tarkastusletku on ankkuroitu säiliön kuusivaipe C- kookkaan (käytökätkä 6 ks) tai D-kookkaan (suuttava haki)
• säiliössä on laaja terävä kolhuja, paljon ruostetta hilausaukkoja tai sen rakenteessa on muita selvästi havaittavia turvallisuuden vaikuttavia muutoksia.

Huonokuntoinen farmarisäiliö on poistettava käytöstä. Käytöstä poistettu säiliö on jätettävä on tyhjennettävä, puhdistettava ja toimittava vastaanottoalustaan, jolla on lupa ottaa vastaan kyseistä metalliä. Säiliön puhdistukseen saa tehdä vain ammattitaitoinen yhtiö ja puhdistuksessa on otettava todista. Säiliön puhdistuksessa syntynyt öljyinen jätte on toimittava vastaanottoalustaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä. Jos on peräkkäin epäily, että maaperä poistettavan säiliön alajäätymään on leikkautunut öljyä, tulee maaperän plaausteluksella selvittää pyyrittäessä paikalla ympäristöviraston asiantuntija.

Öljyvahingon sattuessa

Öljyvahingon tapahtuessa soita vähintään hätäkeskukseen numeroon 112 ja ryhdy toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.

Kunnan ympäristönsuojelun määräyksissä annetaan paikallisia määräyksiä koskien öljysäiliöiden sijoittamista, varustelua, tarkastamista ja käytöstä poistoa. Lisätietoa saat kunnan ympäristönsuojelusta / kunnan kotisivuilta.

Käytöstä poistettuja, puhdistettuja öljysäiliöitä ottavat Pirkanmaalla vastaan useat metallimulikkiot sekä jätteen yritykset.

Tukseen hyväksymät öljysäiliön tarkastusliikkeet löytyvät Tukseen internet-sivuilta: www.tukes.fi >> Rakisterit >> Hyväksytyt liikkeet. Kyseiset yritykset tekevät myös öljysäiliöiden puhdistuksia.

Lisätietoa polttonestojen ja muiden kemikaalien varastoinnista löytyy Pirkanmaan pelastuslaitoksen Internet-sivuilta löytyvistä oppaista: pirkanmaanpelastuslaitos.fi >> Yrityksille >> Varailiset kemikaalit >> Oppaat ja tiedotteet.

Varastointiin varoituskilpiä

Säiliössä tulee olla näkyvillä ja ajantasalla:

- varoituskilpi
- paloturvallisuus
- ympäristönsuojelun varoituskilpi
- säiliön tunnusmerkit

Varastointiin varoituskilpiä. Symbolit löytyvät kunnan pelastuslaitoksen internet-sivuilta: pirkanmaanpelastuslaitos.fi >> Yrityksille >> Varailiset kemikaalit >> Oppaat ja tiedotteet.

7. Pottoaineen nimi ja varoituskilpi

HUOM!
Kuvat 3 - 6 ja 8 ovat esimerkkejä yhdenlaisista säiliöistä, mutakin vaihtoehtoja on.